

SAMEN VIEREN

Suggesties om de 40-dagentijd te vieren met kinderen op school

WG 40-dagentijd BaO bisdom Hasselt 2025

DE 25%-REVOLUTIE
REVOLUTIE.BROEDERLIJKDELEN.BE

Broederlijk Delen
TOT IEDEREEN MEE IS

SAMEN VIEREN.

samen zinvol zoekend

suggesties om de 40-dagentijd te vieren
met kinderen op school

Werkgroep 40-dagentijde BaO bisdom Hasselt 2025

Ter inleiding

In deze bundel vind je 'suggesties' om tijdens de veertigdagentijd liturgisch te vieren in de basisschool. De veertigdagentijd op school kan meer zijn dan een lessenproject alleen. Kinderen krijgen kansen om geloof te **beleven**: in gebed, stilte, lied, beweging, symbolen.

Ontdek hier bouwstenen niet-eucharistische klasvieringen:

een viering bij het begin van de vasten	p. 3
een viering van vergeving en vernieuwing	p. 11
impulsen voor bezinnende momenten in de klas....	p. 27
een viering van verbinding ... verbindend vieren: Bomen inspireren	p. 45

Meer en meer zien we hoe in katholieke basisscholen zinvol wordt gevierd in een vrije vorm. Daarbij kunnen alle kinderen (ongeacht hun godsdienstige achtergrond) participeren. Tegelijk krijgt christelijke geloofsbeleving duidelijke kansen (in de geest van de 'dialogeschool'...).

Zo ontstaat op school een ruimte waarin God het hart van kinderen kan raken.

Maar ook bij eucharistievieringen kunnen een aantal bouwstenen uit deze bundel zinvol geïntegreerd worden binnen het kader en het ritueel van een kindvriendelijke eucharistie.

De ruimte waar we vieren

Een sfeervol sprekende ruimte, symbolen of schikking is erg belangrijk om met kinderen te vieren en geloof te beleven.

een viering bij het begin van de
vasten

**SAMEN WERKEN
AAN EEN BETERE WERELD.
SAMEN OOGSTEN WE SUCCES!**

Welkom hier in dit samen- zijn.

Samen willen wij een nieuw begin maken: een nieuwe tijd ingaan. Een tijd waarin we terug wakker gemaakt worden om zorg te dragen voor onze natuur, voor elkaar, voor onze diepste binnenkant waar we heel dicht bij God kunnen komen. Kortom voor alles en iedereen die kwetsbaar maar daarom ook zo kostbaar is.

Deze tijd noemen christenen de 40 dagen tijd. In deze 40 dagen voor het grote feest van Pasen, openen christenen hun hart meer en meer voor de hoop die Jezus ons bracht: de droom van God over een betere wereld is niet stuk te krijgen, het leven is sterker dan de dood.

Deze maand is voor christenen zowel als voor moslims een speciale tijd: de 40 dagentijd en de ramadan. Het is een tijd om terug te zien wat belangrijk is in het leven, wat is goed leven? Wat is goed leven voor de natuur? Wat is goed leven voor alle mensen ver weg en dicht bij? Wat maakt ons samen leven juist goed? Wat is hierbij van belang?

Samen willen wij een begin maken met een nieuwe manier van leven. Een manier van leven die gelukkig maakt.

Gelukkig ben je, zegt Jezus, als je kan zien dat minder ook wel meer kan zijn.

Gelukkig ben je als je weet wat verdrietig zijn is en je anderen kan troosten.

Gelukkig ben je als je een krachtige vriend kan zijn.

Gelukkig ben je als je kiest voor betere wereld voor iedereen.

Gelukkig ben je als je een warm hart hebt voor mensen.

Gelukkig ben je als je eerlijk bent.

Gelukkig ben je als vrede wilt en hiervoor kiest.

Als je zo leeft, zal het niet altijd gemakkelijk zijn, misschien zullen ze je ermee uitlachen. Maar weet dan dat je niet alleen bent. Weet dat je zo mee werkt

aan een betere wereld waar iedereen mee is. Dit is Gods droom. Als we elkaar bemoedigen en inspireren om zo te leven, dan **oogsten** we **samen succes!**

Lied:

Kom ga mee

Kom, ga mee, geef ieder een hand,
samen bouwen aan een nieuw land,
Het Rijk van God leeft diep in je hart,
vandaag begint een nieuwe start.

Kom, ga mee, geef ieder een hand,
leven bruist, je voelt dat het brandt,
blijf niet staan bij wat is geweest,
een nieuw begin, wees niet bevreesd.

Kom, ga mee, geef ieder een hand,
Houd de liefde in goede stand,
Omring de ander door er te zijn,
En voel zijn vreugde en zijn pijn.

Kom, ga mee, geef ieder een hand,
Zet je in, sta niet aan de kant,
Kom, speel mee, blijf daar niet staan,
Want samen zal het beter gaan.

(Muziek G. MOUSTAKI - Uit 'Zingen in vieren', Hilversum 1987)

Instrumentale versie: <https://www.youtube.com/watch?v=DZuf0Lh0gl4>

Om de melodie op het spoor te komen kan je deze versie
bekijken/beluisteren:

Jeugdchoor Animo (onscherpe beelden)

<https://www.youtube.com/watch?v=HPHv8jjqjk>

In de leer bij Gloria en haar kleine zus Jessica.

Gloria en Jessica wonen in Afrika in het land Burkina Faso. Weet je wat zo bijzonder is aan Gloria? Gloria is een echte changemaker. Zij is heel erg geboeid door het zorgen voor de natuur en het klimaat. Op school leren zij hoe zij beter voor de wereld kunnen zorgen. Samen met haar familie en haar gemeenschap werkt zij aan een nieuwe manier van leven en zorgzaam omgaan met anderen en met de natuur.

<https://broederlijk-delen.webshops.ijsedal.be/product/filmportret-een-dag-het-leven-van-gloria>

Changemakers worden

Ook wij leren op school en thuis hoe we beter voor de wereld kunnen zorgen. Ook wij zijn changemakers.

Leerling 1: Wij zijn changemakers... Als wij groenten en fruit van het seizoen eten of in de winkel groenten en fruit kopen dat biologisch geteeld is en niet bespoten is met pesticiden.

Leerling 2: Wij zijn changemakers... Als we meer met de fiets, de step of te voet naar school komen, zorgen we voor een gezonde levensstijl waar uitlaatgassen van auto's verminderd worden.

Leerling 3: Wij zijn changemakers... Als we samen nadenken en bidden hoe wij changemakers kunnen worden.

Leerkracht: Wij zijn changemakers... Als wij ons verbonden weten met kinderen overal in de wereld die werken aan die betere wereld. Als we beseffen dat wij van kinderen zoals Gloria en Jessica veel te leren hebben.

Leerling 4: Wie kent er nog voorbeelden hoe jullie nu al werken aan die betere wereld?*leerlingen geven zelf voorbeelden.*

Laten we daarom samen bidden:

Eventjes stil maken

L: Jezus,

Ll: Jezus,

L: Wij willen leven zoals Jij

Lln: Wij willen leven zoals Jij

L: Wij willen geluk vinden

LIn: Wij willen geluk vinden
L: In het zorgen voor elkaar
LIn: in het zorgen voor elkaar
L: In het zorgen voor een betere wereld
LIn: In het zorgen voor een betere wereld
L: In het zorgen voor een warm hart
LIn: In het zorgen voor een warm hart
L: Een hart waar wij voelen dat Jij ons nodig hebt
LIn: Een hart waar wij voelen dat Jij ons nodig hebt
L: dat Jij ons oproept om changemaker te zijn
LIn: dat Jij ons oproept om changemaker te zijn
L: Zoals Gloria en Jessica
L: Zoals Gloria en Jessica
L: Samen werken wij aan een betere wereld
LIn: Samen werken wij aan een betere wereld
L: Tot iedereen mee is.
LIn: Tot iedereen mee is.

Lied: Tot iedereen mee is

Je kan de muziekclip, het lied en de partituur downloaden via webshop.broederlijkdelen.be

Refrein

Hé jij, strijd met mij

Een mooie wereld eisen wij

Hé (hé!), zij aan zij

Tot iedereen mee is, zingen wij!

Strofe 1

Wat heb je nodig om te leven?
Wat maakt je blij? Wat vult je hart?
De zon, mijn mama, een pannenkoek!
Voor ieder kind een goede start

Strofe 2

Een mooie wereld, een fijn gevoel
Dat willen we voor iedereen
Samen gaan we aan het werk
Want niemand kan het alleen!

Strofe 3

Het is tijd, laat van je horen
Kom mee op straat, roep met ons mee
Geef jij ook het goede voorbeeld
Dan zijn we toch al met twee!

Samen werken aan een betere wereld

L: Onder je stoel liggen 2 takjes
 Neem 1 takje, probeer het in twee te breken.
 Hoe ging dat?

L Neem nu een ander takje,
 Maak een bundel takken van de hele klas.
 Wie krijgt de bundel nog gebroken?

Lin proberen een bundel takken te breken. Wat zou dit bij hen oproepen?
Aan wat doet dit hen denken?

LIn: Als wij samenwerken
aan die betere wereld,
aan doet het ertoe.
Dan is ons samenwerken een succes!

LIn: Als wij ons verbonden voelen
met Gloria en al de kinderen over de hele wereld
die ook werken aan een betere wereld,
dan zijn we samen changemakers
die echt verandering brengen!

L: Doe jij mee?
Sta dan recht en doe mee.
(Vorm een kring)
Samen *(armen zijwaarts naar elkaar)*

LIn: Samen *(armen zijwaarts naar elkaar)*

L: werken wij *(armen in elkaar haken)*

LIn: werken wij

L: aan een betere wereld *(ingehaakte armen naar voor en met de handen een hartje proberen te maken)*

LIn: aan een betere wereld *(met handen een hartje maken)*

L: Changemakers! *(armen en handen in de lucht)*

LIn: Changemakers! *(armen en handen in de lucht)*

Lied:

Kinderen voor kinderen, hallo wereld

https://www.youtube.com/watch?v=sL5Mz-H7_w8

Of: <https://www.youtube.com/watch?v=vHw2SYf6H14> (videoclip Delen doet goed – Broederlijk Delen 2020)

viering van vergeving en vernieuwing

VERBONDEN MET EEN NIEUW HART

Samen met de kinderen bewust worden van wat er misloopt, mee door onze eigen fouten en onverschilligheid... het maakt deel uit van de veertigdagentijd. Dit durven en mogen uitspreken, en weten dat we nieuwe kansen krijgen in Gods Naam, het is een diepe christelijke ervaring. Christenen geloven dat God, onze Vader, ons van binnenuit nieuw kan maken.

Vergeving vragen doen we niet alleen voor individuele misstapjes. We vragen ook om vergeving in naam van alle mensen. Wij maken ook deel uit van deze mensenwereld die onrecht en vernietiging van het leven laat gebeuren. We vragen dat God het hart van alle mensen vernieuwt.

Deze 'boeteviering' is het meest geschikt voor een klasviering. Zulke klasviering kan ook gebeuren onder leiding van een priester die in dat geval ook de belijdenis van de kinderen (die dat wensen) kan beluisteren en een persoonlijk sacramenteel woord van vergeving en vernieuwing kan uitspreken. (Liever één keer in de lagere school een doorleefde boeteviering binnen de eigen klasgroep, dan elk jaar opnieuw in een grote anonieme groep.)

Elementen van deze viering kunnen – indien gewenst - ook geïntegreerd worden in een klasoverschrijdende 'boeteviering', maar laat dan liefst stap 1 en stap 2 klassikaal en kind nabij verlopen.

Materialen:

- Een net (met gaten in)
- Witte linten om te boeten
- Een foto van Gloria en/Jessica en de mensen in Burkina Faso
- Enkele foto's die iets van verbondenheid uitdrukken
- Een blad per kind bij het persoonlijke bezinningsmoment

EERSTE STAP :

Inleidend gesprek en uitnodiging tot het vieren van vergeving en nieuwe verbondenheid

Lied: Tot iedereen mee is

Je kan de videoclip, het lied en de partituur downloaden via webshop.broederlijkdelen.be.

Refrein

Hé jij, strijd met mij
Een mooie wereld eisen wij
Hé (hé!), zij aan zij
Tot iedereen mee is, zingen wij!

Strofe 1

Wat heb je nodig om te leven?
Wat maakt je blij? Wat vult je hart?
De zon, mijn mama, een pannenkoek!
Voor ieder kind een goede start

Strofe 2

Een mooie wereld, een fijn gevoel
Dat willen we voor iedereen
Samen gaan we aan het werk
Want niemand kan het alleen!

Strofe 3

Het is tijd, laat van je horen
Kom mee op straat, roep met ons mee
Geef jij ook het goede voorbeeld
Dan zijn we toch al met twee!

Gesprek bij het net

1. Kijk, de touwen van het net dat hier ligt zijn stuk. Ze zijn gebroken...
Het net is gescheurd. Alles valt erdoor. Stuk, kapot, waardeloos...
Gedaan met de verbondenheid, gedaan met de droom van verbondenheid...?

2. Waarvoor zou zo'n net kunnen dienen? En wat als het stuk is? Kan je het nog herstellen?
3. Leg een foto van Gloria en Jessica uit Burkina Faso in het midden. Kijk hier, een foto. Van wie is die? Wat weet je over haar en over haar familie?
De kinderen geven antwoorden:
- Van Gloria.
- Het verhaal van Gloria en Jessica haar droom van een betere wereld, de droom van samenwerken...
4. Dit net houdt alles samen. Het is het teken van onze verbondenheid. Verbondenheid met wie of wat? *(leg telkens een foto van de verbondenheid die je ter sprake brengt op het net. Achteraan vind je in de bijlagen enkele voorbeelden)*
Onze band met de natuur, met al wat leeft en leven geeft. Onze verbondenheid met elkaar, met jou en jou, met hem en haar. Onze band ook met ons beste zelf, met de droom in ons eigen hart.
En onze band met Gloria en haar vriendjes, de verbondenheid van mensen in het Noorden met de mensen van het Zuiden.
5. Maar nu, kijk nu... nu lijkt het wel dat de verbondenheid gebroken is. De droom ligt in duigen. Het net is gescheurd.
6. Hoe zou dat komen? Wat kan er gebeurd zijn?
Wat heeft de droom van verbondenheid doen breken? Wat drijft ons uit elkaar?

We zoeken samen met de kinderen naar enkele antwoorden en voorbeelden:

- a. Hoe is onze band met de natuur gebroken? Wat hebben mensen gedaan? Wat hebben wij gedaan?
- b. Wanneer wordt onze band met elkaar verbroken? Wat drijft mensen uit elkaar?
- c. Hoe doen wij zelf soms wat we eigenlijk niet willen doen?

- d. Hoe komt het dat mensen in het Zuiden het zo moeilijk hebben om te overleven?

Uitnodiging tot persoonlijke bezinning

Het liedje 'Heer, ik wil U zeggen'

We zingen of luisteren aandachtig naar de tekst van dit liedje op de CD (of voorgelezen).

Heer ik wil U zeggen
dat ik fouten heb gemaakt
dingen die ik zei
dingen die ik dacht
dingen die ik heb gedaan
of juist niet gedaan
het spijt me, Heer
het spijt me, Heer
het spijt me, jullie allemaal.
Laten wij bidden voor elkaar
Heer, maak ons leven nieuw en waar.

uit : Elly ZUIDERVELD & Dick LE MAIR, Geloven als een kind. Unisong music publishers B.V., Hilversum, 2003, p.8-9 (CD en partituur)

Dit lied vind je ook op Spotify of op YouTube

<https://www.youtube.com/watch?v=X8zaARIOWx0>

TWEEDE STAP : Ieder bereidt zich voor...

Persoonlijk bezinningsmoment

De tekst van het liedje zegt: mensen maken fouten door de dingen die ze zeggen, de dingen die ze denken, de dingen die ze doen, de dingen die ze niet doen...

*Alle kinderen krijgen een blaadje zoals hieronder
Ze denken in stilte hierbij na
Ze kunnen wat woordjes op hun blaadje schrijven.
De kinderen vullen het zinnetje aan (geschreven of in gedachte).*

VOOR DE NATUUR - VOOR ELKAAR - VOOR DE MENSEN OVERAL

dingen die ik zei

dingen die ik dacht

dingen die ik heb gedaan

of juist niet gedaan

*Ondertussen klinkt rustige muziek of wordt het liedje herhaald.
Zodra de kinderen klaar zijn, vouwen de kinderen hun briefje dicht en ze houden het bij zich.*

*(suggestie voor rustige muziek: Cape Good Hope, Jelle van Giel:
<https://www.youtube.com/watch?v=AsPVbbkTY-w>)*

Andere opdrachten

Ter voorbereiding van de derde stap kunnen de kinderen nog andere opdrachten krijgen.

Bij voorbeeld:

- Betekenis van het woord 'boeten'? Zoek het op in enkele van de onderstaande websites.
- Zoek het verhaal van Jezus in de woestijn op in de kinderbijbel of op het internet. Kijk of je meer uitleg kan vinden. Bv.
<https://bijbelin1000seconden.be/menu/tiki-index.php?page=1e+zondag+van+de+veertigdagentijd+C+-+evangelie>.
- Schrijf zelf of zoek in een gebedenboekje een mooi gebed voor de viering.
- Schik de stoelen in een kring en versier de ruimte (met kaarsjes, bloemen, prenten...)
- Maak een gezond drankje om na de viering met elkaar te klinken en te drinken.

Opzoeken: boeten

boeten

Zelfst. Naamw. Meervoud van boete. Correct zijn 1: boeten 2: boetes geldbedrag als straf `een boete voor te hard rijden`

Gevonden op <http://www.woorden.org/woord/boeten>

boeten

Herstellen, lappen, stoppen (in beperkt gebruik):visnetten boeten

Gevonden op <http://www.mijnwoordenboek.nl/vertaal/NL/NL/boeten>

boeten

herstellen, terugbetalen, goedmaken

Gevonden op <http://home.planet.nl/~dumon002/woordenboek/alfa.h>

boeten

het herstellen van beschadigingen aan een visnet of palingfuij.

Gevonden op <http://www.debinnenvaart.nl/binnenvaarttaal/woord>.

boeten

Herstellen, lappen, stoppen (in beperkt gebruik):visnetten boeten

Gevonden op <http://www.woorden-boek.nl/woord/boeten>

boeten

Het repareren van visnetten.

Gevonden op <http://www.encyclo.nl/lokaal/10796>

boeten

•straf ondergaan. •het repareren van een visnet.

Gevonden op <http://nl.wiktionary.org/wiki/boeten>

DERDE STAP : Vergeving vieren en nieuwe verbondenheid

Bij het net

De voorganger verwijst naar het net dat vol gaten zit.

Boeten, dat is wat de vissers doen als ze hun netten herstellen. Het betekent dat ze de touwen van hun netten terug zorgvuldig aan elkaar vlechten. Ze 'boeten' de netten...

Zo kunnen ook wij onze onzichtbare banden herstellen: onze band met elkaar, onze band met de natuur, onze band met ons goede ik, onze band met de mensen.

En zo herstelt God met ons zijn verbond.

Uit de Bijbel: woorden van Lucas 4, 1-13

Steek een kaars aan bij de Bijbel en maak het even stil.

Jezus ging de woestijn in. Het was er heel stil, zodat Jezus goed na kon denken over wat hij wilde. Wat was zijn weg in het leven? Wat zou hij gaan doen? Was hij wel sterk genoeg vanbinnen? Zou hij het alleen doen, of samen met andere mensen? Wat wilde God van hem? Er waren heel veel vragen in zijn hoofd.

Veertig dagen bleef Jezus in de woestijn. Hij at en dronk niets en hij was alleen met zichzelf. Soms voelde hij heel duidelijk wat God van hem wilde, maar op andere momenten hoorde hij er iets tegenin gaan. Alsof er een duiveltje op zijn schouder zat, dat hem van de weg af wilde brengen.

Toen de veertig dagen voorbij waren werd het stil bij Jezus vanbinnen.

Nu wist Jezus dat hij sterk en wijs genoeg was, en hij wist wat hij wilde. Hij wilde alle mensen vertellen over het Rijk van God. De wereld moest goed en mooi worden voor iedereen. Hij zou er gewoon mee beginnen, en wie weet gingen er steeds meer mensen meedoen.

Moment van vergeving

in woord en gebaar

Om beurten staan de kinderen recht in de kring.

Vraag aan kinderen of ze iets willen zeggen van wat ze opgeschreven hebben. (Laat kinderen daarin vrij)

Ze nemen hun briefje en ze spreken elk iets uit van wat ze voorbereid hebben,

met de beginwoorden:

Ik vraag om vergeving voor mezelf en voor de mensen omdat wij

Zodra het kind is uitgesproken, staan de kinderen die rechts en links van hem zitten ook op. Zij leggen om beurten bij hun klasgenootje hun hand op de borst of tekenen daar een kruisje. En zij zeggen luidop:

Jij krijgt een nieuw hart! Deel het met anderen.

Ook de juf of de meester doet gewoon mee.

Laat de kinderen (ook de kinderen die niets willen zeggen) hun briefje in een glazen bokaal steken die je in het midden van de kring op het net plaatst. Die bokaal kan je in de klas later een plekje geven als een gedeelde herinnering aan dit moment.

Een alternatief ritueel:

Leg in het midden van de kring een verzameling scherven

(van oude borden) op een doek of een mat.

Laat elk kind een scherf oprapen en nodig hen uit om op de scherf met een keramiekstift te schrijven waar ze spijt van hebben.

Plaats in het midden van de kring een glazen vaas of een bokaal om de scherven in te plaatsen.

Je kan verder een gelijkaardig moment van vergeving voorzien zoals hierboven beschreven is.

Gebed aan het einde van het vergevingsmoment

Onderstaand gebed, of een gebed naar keuze

Dank u wel, God,
duizend maal dank.
U houdt van ons zoals we zijn.
U vergeeft al onze fouten,
wat we hebben gezegd of gedacht,
gedaan of niet gedaan.
U maakt ons helemaal nieuw.
Dank u, God.
U verbindt ons met elkaar.
U verbindt ons met al wat leeft.
U verbindt ons met alle mensen
overal ter wereld.
Dank u voor Jezus, uw zoon,
die onze weg is naar Pasen.
Hou ons op de juiste weg.
U maakt ons blij met het leven.
Amen.

Dit gebed kan regel per regel voorgezegd en nagezegd worden.

Symbolhandeling: we 'boeten' het net

Met linten in het WIT herstellen enkele kinderen het net. Door de witte schakel blijft zichtbaar waar de band gebroken was en is vernieuwd.

Ondertussen zingen we samen alle strofen van het themalied of het lied hieronder.

Lied: Waar is God

<https://www.youtube.com/watch?v=U4JEJw1PkLo>

Ook al reis ik naar het verste land
daar is God
ook al vlieg ik naar de hoogste ster
daar is God
ook al zink ik in de diepste zee
daar is God
ook al dwaal ik door de zwartste
nacht
daar is God

God kent je als je tanden poetst
en dan gekke bekken trekt
God kent je als je plassen moet
terwijl je keihard liedjes rapt
en als je op je kamer bent
en speelt op je luchtgitaar
ook dan is God het die je kent
Hij lacht, en Hij vindt niets te raar

Ook al juich ik in een stadion
daar is God
ook al huil ik helemaal alleen
daar is God
al voordat ik geboren was
daar is God
en als ik later overlijd
daar is God

God kent je als...

Ook al voel ik heel lang niets van hem
daar is God
ook al zeg ik dat Hij niet bestaat
daar is God
ook al ben ik super boos op Hem
daar is God
ook al raak ik ooit dit liedje kwijt
daar is God
God kent je als...

*Tekst: Reinier Sonneveld, Muziek: Bas van Nienes, Jeroen van der Werken
© 2016 Reinier Sonneveld, Bas van Nienes, Jeroen van der Werken*

Nog even blij samen zijn in de klas – als nieuwe mensen

Wens elkaar proficiat voor dit moment van verzoening en klink met elkaar op een nieuwe start.

impulsen voor bezinnende momenten in de klas

We bieden jullie impulsen aan voor bezinnende momenten in je klas.
Het zijn 6 losse impulsen.
Je zou hier een keuze uit kunnen maken en elke week in de vastenperiode één impuls aanbieden.

Bij elk bezinnend moment kan je het themalied van Broederlijk Delen inzetten.

Je kan de videoclip, het lied en de partituur downloaden via webshop.broederlijkdelen.be.

Refrein

**Hé jij, strijd met mij
Een mooie wereld eisen wij
Hé (hé!), zij aan zij
Tot iedereen mee is, zingen wij!**

Strofe 1

Wat heb je nodig om te leven?
Wat maakt je blij? Wat vult je hart?
De zon, mijn mama, een pannenkoek!
Voor ieder kind een goede start

Strofe 2

Een mooie wereld, een fijn gevoel
Dat willen we voor iedereen
Samen gaan we aan het werk
Want niemand kan het alleen!

Strofe 3

Het is tijd, laat van je horen
Kom mee op straat, roep met ons mee
Geef jij ook het goede voorbeeld
Dan zijn we toch al met twee!

Bezinnend moment 1

Belevingsmoment met een Bijbelverhaal:

Bedoeling

Met dit moment wordt ingezet op beleving: er wordt verbinding gemaakt met Jezus die geroepen wordt en met de roeping in het eigen leven.

Misschien is deze "roeping" wel voor jou.

Het roept misschien wel de vraag op: waarom ik?

Dit kleurt mee(r) de betekenis van het verhaal.

Nodig kinderen uit om op de grond te gaan liggen. Laat hen een plekje zoeken dat goed aanvoelt in de ruimte.

Zorg dat elk kind voldoende ruimte rond zich heeft.

Ogen worden gesloten.

Doe een korte ademhalingsoefening: ieder ademt diep in gedurende 4 tellen, ieder houdt de adem 4 tellen in en ademt opnieuw uit 4 tellen lang.

Dan wacht je even 4 tellen vooraleer je opnieuw diep inademt. Doe dit 3x na elkaar. Rustig en in stilte.

Vertel het Bijbelverhaal

Jezus in de woestijn – Matteüs 1, 1-11

Naar: 'Het begon met licht. Bijbelverhalen voor groot en klein'

KBS Uitgeverij, 2010, p. 111-112

Jezus ging de woestijn in.

Het was er heel stil, zodat Jezus goed na kon denken over wat hij wilde.

Wat was zijn weg in het leven?

Wat zou hij gaan doen?

Was hij wel sterk genoeg van binnen?

Zou hij het alleen doen, of samen met andere mensen?

Wat wilde God van hem?

Er waren heel veel vragen in zijn hoofd.

Veertig dagen bleef Jezus in de woestijn.

Hij at en dronk niets ; hij was alleen met zichzelf.

Soms voelde hij heel duidelijk wat God van hem wilde,

maar op andere momenten hoorde hij er iets tegenin gaan.

Alsof er een duiveltje op zijn schouder zat, dat hem van de weg af wilde brengen.

Toen de veertig dagen voorbij waren werd het stil bij Jezus van binnen.

Nu wist Jezus dat hij sterk en wijs genoeg was.

Hij wist wat hij wilde. Hij moest en zou deze taak uitvoeren.

Hij voelde zich geroepen om dit te doen. Geroepen door God.

Hij wilde alle mensen vertellen over het Rijk van God.

De wereld moest goed en mooi worden voor iedereen.

Hij zou er gewoon aan beginnen en wie weet gingen er steeds meer mensen meedoen.

Eerst keek Jezus eens goed rond wie hem zou kunnen helpen. ...

Jezus voelde zich geroepen.

Hij voelde de innerlijke sterke drang om deze taak op zich te nemen.

Hij kan niet anders dan dit te doen.

Voel jij je geroepen om mee te doen als Jezus je roept?

Adem in, adem uit.

Blijf liggen. Adem in, adem uit.

Word je zo meteen geroepen met jouw naam kan je rustig voor jezelf zeggen (in stilte of luidop): Hier ben ik Jezus, Ik luister.

Als leerkracht begin je spontaan een naam van een leerling te roepen. Je roept dezelfde naam met verschillende intonaties met rustpauzes tussen en dit een 3x keer achter elkaar.

Je wacht even rustig af.

Misschien reageert het kind luidop met: "Hier ben ik Jezus, ik luister". Misschien hoor je het kind dit niet luidop zeggen.

Daarna roep je een andere naam. Meerdere keren en met verschillende intonaties. Je houdt even stil.

En opnieuw een andere naam.

Indien het kind reageert, geef je rustig teken dat het terug mag gaan liggen met de ogen dicht.

De leerkracht roept ook de naam Gloria (Personage uit het verhaal van Broederlijk Delen).

Indien het rustig blijft, kan je als leerkracht misschien zelfs alle namen van de klas roepen. Dit kan misschien wel 10 minuten rust geven.

Rond af met volgende tekst terwijl de kinderen nog steeds op de grond liggen met de ogen dicht:

*Wees stil en luister,
de wereld komt op je af,
Mensen, - grote, kleine mensen –
zij roepen,
zij hebben je nodig.
Het is het kind, dat roept om hulp,
Het is de zieke, die vraagt om troost en steun,
Het is de klasgenoot die om uitleg vraagt,
Het is de eenzame die er bij wil horen,
Het is de opgejaagde die tot rust wil komen.*

*Er is iemand die roept om mij, om jou,
Die ons oproept,
Een beroep doet.
Er is een mens die je roept.
Is het Jezus die roept?
Is het God die roept?
Het komt er nu alleen op aan dat we luisteren.
Geef ik antwoord of wacht ik af?*

Adem in, adem uit.

Kom rustig overeind en kom weer terug, hier en nu.

Nabespreking:

Na het lezen van de tekst kan aan de leerlingen gevraagd worden:

- Heb je iets gehoord?
- Wat voelde je? (weerstand, vreemd, rust, ...)
- X, je naam werd geroepen. Hoe was dat? (verbazing, vreemd, leuk dat ik gekozen werd, ...) Vertel eens. Wat dacht je erbij? Wat voelde je erbij? Had je voor jezelf geantwoord?
- Gloria uit Burkina Faso werd ook geroepen. Ik vraag me af of ze antwoordde? Waarom denk je dat?
- Word jij zelf al eens geroepen? Waarom, wanneer, door wie, ... ?

Verwerkingsmoment:

Kinderen mogen op een eigen manier en in stilte hier een “verwerking” rond maken: met klei, wasco's, in de vorm van een brief, gedicht of elfje, ...
Leg de materialen hiervoor op voorhand klaar, zo blijft de stilte bewaard.
Het verwerkingsmoment gebeurt individueel en in stilte. Baken voor dit verwerkingsmoment de tijd af.

De “werkjes” krijgen een plaats in de godsdiensthoek. Hier kan de bezinnende tekst van hierboven eventueel ook een plaats krijgen en regelmatig herhaald worden doorheen de week.

Je kan enkele leerlingen dan telkens de kans geven om uitleg te geven aan zijn/haar “werkje”: Op welke manier word jij geroepen?

Bezinnend moment 2

Vertel het Bijbelverhaal

In het Bijbelverhaal “Jezus in de woestijn” wordt Jezus geconfronteerd met drie vormen van bekoring, drie verleidingen: hebben wat men wil – machtig zijn – succes hebben.

Bijbelverhaal uit [https://bijbelin1000seconden.be/menu/tiki-index.php?page=1e%20zondag%20van%20de%20veertigdagentijd%20C%20-%20evangelie&pagenum=2#Bijbel in gewone taal](https://bijbelin1000seconden.be/menu/tiki-index.php?page=1e%20zondag%20van%20de%20veertigdagentijd%20C%20-%20evangelie&pagenum=2#Bijbel%20in%20gewone%20taal))

De drie 'bekoringen' of verleidingen zijn:

- *stenen in brood veranderen* = beeld voor materieel voordeel / veel hebben / bezit / hebben wat men wil
- *de engelen bevelen om je op te vangen* = beeld voor macht hebben / machtig zijn
- *alle koninkrijken van de wereld hebben* = beeld voor succes hebben / belangrijk zijn

Merk op dat bezit, succes en macht niet bij voorbaat kwade dingen zijn. Het al of niet goed zijn ervan hangt af van de manier waarop men ermee omgaat.

Maar Jezus kiest hier niet voor. Een zinvol leven staat voor hem niet gelijk aan veel hebben, machtig zijn of veel succes kennen.

Jezus wil betekenisvol zijn voor anderen. Zich inzetten voor een betere rechtvaardige wereld voor iedereen. Hij kijkt anders.

Bron: Bijbel in 1000 seconden

Vragen

1 Ik vraag me af:

- Wie is er machtig? Wie heeft er veel macht? Aan wie denk je?
 - Wie is er rijk? Wie heeft er veel bezit? Aan wie denk je?
 - Wie kent heel veel succes? Aan wie denk jij?
- a. Je zou de gegeven antwoorden op kaarten kunnen laten schrijven of tekenen.
Eventueel kunnen leerlingen dit opzoeken, bijvoorbeeld in kranten, tijdschriften, internet, ...
- b. Zoek een 7tal voorbeelden.
Laat leerlingen vervolgens de kaarten op volgorde leggen van macht.
(vb macht: sinterklaas, de juf, oma, mama, koning, ...)
Laat leerlingen verwoorden waarom ze dit denken?
- c. Doe dit vervolgens ook bij rijk/bezit en bij succes.

2 Wat heeft jouw voorkeur, wat zou jij verkiezen/ wat vind jij belangrijk: macht, bezit of succes? Waarom?

3. Wat zou jij dan doen om de wereld mooier, rechtvaardiger, eerlijker te maken indien je ? (bij jouw keuze bij de vorige vraag 2 als je machtig bent, rijk bent of veel succes hebt)

4. Wat kan jij nu al doen, zonder veel bezit, macht en/of succes om de wereld een mooie, rechtvaardige, eerlijke plek te maken voor iedereen?
Kan je de wereld beter maken zonder er likes voor te krijgen?
Kan je de wereld beter maken zonder de baas te willen spelen?
Kan één iemand het verschil maken? (voorbeeld Gloria)

Godsdiensthoek

Wat kan jij nu al doen? Elke leerling maakt een omtrek van zijn hand. In de hand schrijft of tekent hij wat hij nu al kan doen om de wereld dichtbij en/of veraf mooier, rechtvaardiger, ... te maken?

De handen kunnen een plek krijgen in de godsdiensthoek.

Eerst wordt de bezinnende tekst hieronder gelezen.

Elke leerling herhaalt de laatste zin: "Het zal nooit meer hetzelfde zijn".

Bezinnende tekst

Trek de woestijn in

*Laten we de woestijn ingaan, even maar,
proeven van het vergezicht, het weidse perspectief,
de wenkende toekomst.*

*We zitten al genoeg in de drukke wereld,
waar de horizon vaak niet verder reikt
dan de blinkende spullen in het uitstalraam,
de soap op het grote scherm,
de volgende auto in de file,
het nieuwe tiktok-filmpje, de laatste influencer
of het gekibbel van wie eerst.*

*Verlaten we even onze klaslokalen,
gangen en speelplaatsen?
Onze likes,
onze kleine onzekerheden,
de voorspelbare rondjes die we draaien
in steeds dezelfde cirkels?*

*Laten we de woestijn in trekken
en ons herinneren: de stralende mens
en zijn keuze voor het goede.
En bedenkend: wat kan ik doen?*

*Misschien zien we weer even,
als in een wolk, een glimp van de droom,
de schepping zoals ze bedoeld was:
liefdevol, vredevol, vreugdevol
met het leven in overvloed voor al wat leeft.*

Het zal nooit meer hetzelfde zijn.

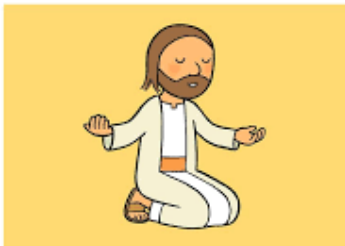
Ritueel bij het voorlezen van de bezinningstekst

Print op voorhand deze foto's af op A3-formaat en kleef de kaartjes die je leerlingen schreven voor opdracht 1a aan de achterzijde van de foto met het woestijnbeeld.

Tijdens het lezen van de blauwe tekst draai je het blad om zodat de foto van de woestijn naar boven ligt.

Terwijl je de groene tekst leest deze prent omdraaien.

Uit 'Sterretjes aan de hemel' uitgeverij Averbode

Terwijl je de bruine tekst leest deze prent omdraaien.

Rond deze 3 prenten verzamelen we dan hun handen met de tekst eronder 'het zal nooit meer hetzelfde zijn'.

				
				
	HET ZAL NOOIT MEER HETZELFDE ZIJN			
				

Bezinnend moment 3

Sinnvoll

Kunstwerk

Kunstenaar Udo Mathee werkt zijn thema's eerst in woorden uit om ze vervolgens via de betekenis van de woorden om te werken tot een kunstwerk. Zo komt het niet zelden voor dat zijn werken titels hebben die, zoals hij zelf zegt, onzinnig en toch betekenisvol zijn.

Een voorbeeld hiervan is zijn werk "Sinnvoll".

'Zinvol' betekent: helemaal opgevuld zijn met zin, het heeft zin, het zit vol zin.

De vaas met aan de buitenkant de titel "Sinnvoll" is ongeveer 67 cm hoog en uit eikenhout vervaardigd. Hij is van binnen met bladgoud beplakt. Aan de buitenkant van het vat zit een diepe scheur die loopt van de bovenrand tot aan de bodem. Goud licht schemert door de scheur als er van bovenaf licht in de vaas valt.

Een vaas met een scheur/barst/breuk? Zinvol? Wat voor zin heeft een vaas die zulke ernstige schade heeft opgelopen? Is zo'n vaas niet onbruikbaar? Zinloos?

Voor een beter begrip van het werk is het belangrijk te weten dat "vazen" bij de kunstenaar voor "mensen" staan. Hij zoekt in zijn werk naar de betekenis en waarde van de mens, die zijn goddelijke roeping door Christus vaak uit het oog verliest en zijn waarde baseert op nut, bruikbaarheid en praktische ideeën.

uit 'Jezus voor ogen. Beelden en woorden voor de veertigdagentijd.'
Marleen Hengelaar-Rookmaaker pag. 118-119 uitgeverij Buijten en Schipperheijn Motief Amsterdam

Sta even stil bij de vragen

- Een vaas met een scheur/barst/breuk? Zinvol? Wat voor zin heeft een vaas die zulke ernstige schade heeft opgelopen? Is zo'n vaas niet onbruikbaar? Zinloos?
- Wat zou het kunnen betekenen dat het gouden licht in de vaas van binnen naar buiten kan schemeren wanneer er van bovenaf licht in de vaas valt?
- Wat zou het kunnen betekenen dat de vaas met een scheur/barst/breuk eigenlijk voor een mens staat?
- Wanneer kan je als mens gebroken, gescheurd of gebarsten zijn?
- Welk licht kan je naar buiten laten uitstralen? Wat? Hoe? Wie helpt je hierbij? Geeft je kansen?

Nodig leerlingen even uit om rustig na te denken

- Wat is blijven hangen?
- Welk nieuw idee/inzicht heb jij gekregen van een medeleerling?
- Wat ontdekte jij over “zinvol”-zijn?

Verzamel mooie betekenisvolle uitspraken op kaartjes.

Ritueel:

Zet een vaas in de godsdiensthoek. Eventueel eentje met een hoek af. Geef de kaarten een plaats bij de vaas. Stop ze eventueel in de scheur/in de vaas.

of

Zet een glazen vaas in de godsdiensthoek. Plaats de tekst van de kaartjes naar buiten toe gericht, beplak de andere kant van de kaartjes met glanspapier (mon chérie, snoepjes, ...)

Kleef de kaartjes niet netjes naast elkaar, zodat er ruimte tussen blijft; laat een lichtje van onderuit of bovenaf in de vaas schijnen; zo kan het licht naar buiten stralen.

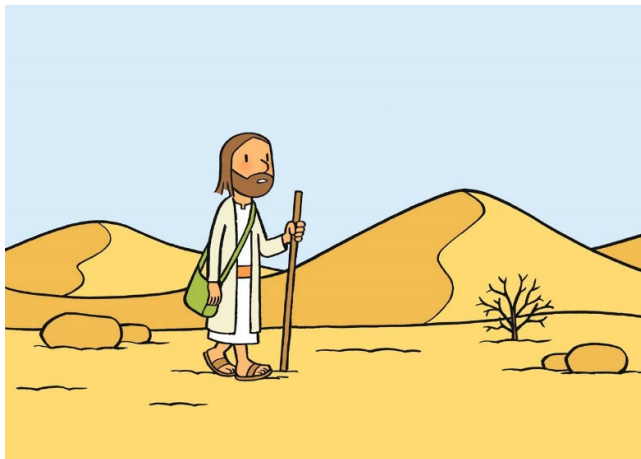
Bezinnend moment 4

*Hij wist wat hij wilde. Hij moest en zou deze taak uitvoeren.
Hij voelde zich geroepen om dit te doen. Geroepen door God.
Hij wilde alle mensen vertellen over het Rijk van God.
De wereld moest goed en mooi worden voor iedereen.
Hij zou er gewoon aan beginnen en wie weet gingen er steeds meer mensen
meedoen.*

Eerst keek Jezus eens goed rond wie hem zou kunnen helpen. ...

Ik vraag me af wie of wat Jezus nodig heeft om aan zijn uitdagende opdracht te beginnen: de wereld moest goed en mooi worden voor iedereen?

Leg de prent "Jezus in de woestijn" in het midden van de kring leerlingen (zitten of staan).

Prent uit 'Sterretjes aan de hemel' uitgeverij Averbode/Plantijn

Nodig leerlingen uit om voorwerpen uit de klas bij de prent te leggen die een mogelijk antwoord biedt op:

- Ik vraag me af wie of wat Jezus nodig heeft om aan zijn uitdagende opdracht te beginnen?
- Ik vraag me af wat die opdracht vandaag concreet zou betekenen?

Laat leerlingen hier even over nadenken. Zet eventueel een rustig muziekje op.

Laat de leerlingen 1 voor 1 het voorwerp nemen en bij de prent leggen.

Neem hiervoor rustig de tijd.

Wanneer de leerling het voorwerp bij de prent legt, mag hij/zij dit kort duiden.

vb atlas: dit is [een uitdaging voor de hele wereld](#)

vb rekenmachientje, boek wiskunde: [iedereen telt mee](#)

vb uurwerk: [dit kost tijd](#)

vb namenlijst klas: [iedereen kan steentje bijdragen](#)

(tip: Je kan kaartjes met tekst maken en uitdelen aan de leerlingen. Zo kunnen ze op zoek gaan naar voorbeelden in de klas.)

Rond af met volgende korte tekst:

Dankbaar voor alles wat is gezegd. (steek je linkerhand open uit naar links)

Dankbaar voor alles wat niet is gezegd. (steek je rechterhand open uit naar rechts)

Dankbaar voor alles wat hier is samengebracht en gedeeld (breng beide handen samen).

Nodig leerlingen uit om de voorwerpen ook terug te leggen op de plaats waar ze werden gevonden. Ook dit gebeurt 1 voor 1 op een rustig tempo.

Bezinnend moment 5

Een droom

Iemand die samen met jou

jouw weg zoekt.

Iemand die klein en bescheiden meezoekt naar wat voor jou is weggelegd.

Iemand die rekening houdt met jouw mogelijkheden.

Iemand die er wil zijn als het nog niet zo goed lukt.

Iemand die je helpt om weer op te staan.

Iemand die het grote dat nog moet komen, voorvoelt en voorspelt.

Die iemand die wat klein is tot ontplooiing laat komen.

Iemand die zo met je meegaat... laat je zijn, laat je doen, laat je groeien.

Ik wens je zo'n goddelijk iemand toe.

Vragen

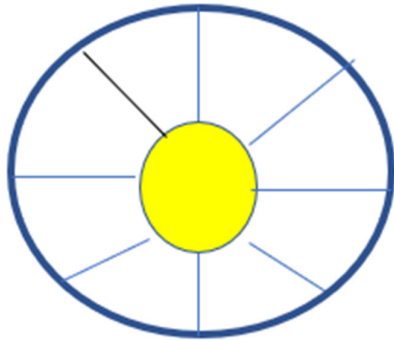
1. Wie zijn goddelijke mensen voor jou, nu of in het verleden en waarom?
Geef elke leerling een kaartje met onderstaande vragen:
 - Wie is voor jou een goddelijk mens? Iemand die...
 - Wie ken jij zo persoonlijk?
 - Wat doet/deed die persoon dan?
 - Wat betekent dit voor jou?
 - Wat zegt dit over jou?
 - Wat zou jij willen zeggen tegen deze "goddelijke persoon"?
2. Nodig leerlingen uit om hun antwoorden te delen.
3. Wie of wat (welke situatie) heeft mij opgeroepen om goddelijk te zijn voor een ander.

Hier volgen enkele voorbeelden :

- Zet na elk antwoord een theelichtje bij de kaart en steek het aan.
Zeg erbij: Dankjewel, goddelijk mens.
of
- Samen sterk, we trekken aan één touw. (beeld van de vasten bij Leeftocht) Maak voor ieder kaartje een knoopje in het touw en hang het kaartje eraan vast. Bij touwtrekken geeft de knoop je grip, een plaats waar je je goed aan vast kan houden. Het is ook een teken van verbondenheid.
of
- Neem een hoepel met cirkel in midden, van daaruit geknoopte touwtje laten komen, vanuit onze christelijke inspiratie, gedragenheid, vertrouwen, de

andere, de Andere, gesterkt kunnen we zijn wie we zijn. Hier zetten we het samenwerken van Gloria en de mensen om haar in the picture .

Lied

I am light – India Arie (<https://www.youtube.com/watch?v=wlnNA9vEtKY>)

I am light, I am light
ik ben licht, ik ben licht

I am not the things my family did
ik ben niet de dingen die mijn familie deed
I am not the voices in my head
ik ben niet de stemmen in mijn hoofd
I am not the pieces of the brokenness inside
ik ben niet de gebroken stukjes diep in mij

I am light, I am light
ik ben licht, ik ben licht

I'm not the mistakes that I have made or any of the things that caused me
pain
ik ben niet de dingen die ik verkeerd deed of die anderen pijn deden
I am not the pieces of the dream I left behind
ik ben niet de stukjes van de droom die ik achterliet

I am light, I am light
ik ben licht, ik ben licht

I am not the color of my eyes
ik ben niet de kleur van mijn ogen
I am not the skin on the outside
ik ben niet de huid aan de buitenkant
I am not my age, I am not my race, my soul inside is all light
ik ben niet mijn leeftijd, mijn ras, mijn ziel vanbinnen is helemaal licht
All light, all light

helemaal licht, helemaal licht

I am light, I am light
ik ben licht, ik ben licht

I am divinity defined
ik ben goddelijkheid die tot uiting komt
I am the God on the inside
ik ben het goddelijke van binnenuit
I am a star, a piece of it all
ik ben een ster, een stukje van alles

I am light
ik ben licht

Bezinnend moment 6

Zeester

Als leerkracht kan je dit filmpje tonen of zelf brengen aan de leerlingen.

<https://www.youtube.com/watch?v=k-qNFz-l2M>

Vragen bij het filmpje

- Ik vraag me af wat je mooi vindt aan dit verhaal?
- Ik vraag me af wat je niet mooi vindt aan dit verhaal?
- Ik vraag me af of het verhaal jou aan iets doet denken? (algemeen: actualiteit, eigen leven)
- Ik vraag me af of het verhaal jou aan iets doet denken uit het verhaal van Gloria?

Dit verhaal (filmpje) werd gebracht volgens de methode van OutoftheBox.

OutoftheBox is een beweging die het welzijn van iedereen nastreeft via verhaal en spel.

Deze manier van werken is recent in Vlaanderen geland.

Op de Engelstalige website kan je heel wat info vinden: www.outoftheboxtraining.org

De verhalen zijn telkens kort, gebracht met hetzelfde materiaal en nodigen uit tot verwondering. Je kan er mee aan de slag van jong tot oud, in de klascontext, voor de start van een vergadering, individueel, in groep, als therapie...

Er zijn verschillende genres van verhalen. Eén genre bestaat uit de wijsheidsverhalen waar er telkens enkele waarden centraal staan. Er wordt niet gemoraliseerd, alle mogelijkheden worden net opengelegd. Andere genres zijn verhalen over wereldbeelden, geschiedenisverhalen, STEM, kunst, geloof ...

Interesse? Meer info over OutoftheBox kan je verkrijgen bij: jokevermeire85@hotmail.com

Hoe klein of groot, jij kan het verschil maken! Eén iemand maakt het verschil!

Een viering van verbinding ... verbindend vieren

BOMEN INSPIREREN

Deze viering kan je op verschillende manieren gebruiken:

- als schoolviering, allemaal samen vieren in één gemeenschappelijke ruimte
- als klasviering in de klas
- als bomentocht met de klas: je gaat op tocht. Bij een boom blijf je stilstaan. Hier wordt een stukje tekst gebracht. Dan wandel je verder tot bij een volgende boom en komt er opnieuw wat tekst. Zo maak je een tocht. Het is misschien raadzaam om te selecteren in de tekst (inkorten) als je kiest voor de bomentocht.

Inleiding: Wat bomen ons kunnen leren / laten ontdekken...

Vandaag vieren we hier samen.

We nemen even de tijd.
Tijd in de 40-dagentijd,
onderweg van Aswoensdag naar Pasen.
Tijd tijdens de Ramadan.
Tijd voor elkaar.
Tijd voor mijn binnenkant.

Tijd
om te denken aan Jezus
aan wat Hij zei
aan wat Hij deed.
Tijd
om na te denken over jezelf

over wat je zegt
en wat je doet.

Lang, lang geleden wilde Jezus eraan beginnen.
Hij wilde alle mensen vertellen over die mooie, vredevolle wereld en ze leren zien: wat is zinvol leven, voor de mens en voor de natuur.
De wereld moest goed en mooi worden voor iedereen.
Hij zou er gewoon mee beginnen, en wie weet gingen er steeds meer mensen meedoen.
In verbondenheid.

Nu is de vraag: gaan we er samen voor? (luid zeggen, oproepen tot ...)
We hebben voorbeelden nodig die ons op weg zetten om te werken aan die mooie, rechtvaardige wereld.

Welke voorbeelden heb jij in gedachten?
voorbeelden zoals Jezus
voorbeelden zoals Gloria, Jessica en haar familie uit Burkina Faso
of: misschien zelfs bomen die ons op weg zetten.
Bomen inspireren.

Stel je een boom voor. Hij begint als een klein zaadje in de aarde. Met tijd, zon, regen en goede aarde groeit hij uit tot een sterke boom met een stevige stam. Zijn takken reiken naar de hemel en zijn wortels graven diep in de grond.
Net als de boom groeien wij ook.
We leren, veranderen en worden sterker met elke ervaring.
Soms verliezen we bladeren, maar in de lente komen er nieuwe.
Elke dag is een kans om te groeien en te bloeien.

Boommeditatie

Vorbereiding:

Zorg voor een ruimte waar je goed in kan bewegen.

Zorg voor rustige muziek op de achtergrond.

Geef alle leerlingen een zaadje in hun handen.

Vertel dat dit een (boom) zaadje is.

Vraag hun om de ogen te sluiten en zich op het zaadje te concentreren.

Geef stap voor stap aan en geef de tijd om het na te doen.

- Sluit je hand stevig rond het zaadje dat je kreeg. Denk heel hard aan dat zaadje.
- Beeld je nu in dat jij dat zaadje bent. Jij bent dat hele kleine zaadje.
- Rol je op in een klein bolletje alsof je een zaadje bent.

Het is herfst.

Je bent zopas op de grond gevallen.

Je ligt op de aarde. Het regent.

Je wordt helemaal nat.

Je zakt in de grond, steeds dieper in de aarde.

Dat is niet zo prettig. Het is zo donker onder de grond.

- Ga als bolletje stevig op de grond liggen. Het is net alsof je aan de grond kleeft.

Het wordt winter.

Het sneeuwt en het vriest.

De aarde om je heen wordt helemaal hard.

Het wordt koud.

- Jullie kruipen heel dicht bij elkaar.

Het lijkt wel of het nog kouder wordt.

Het is net alsof je gaat sterven van de kou.

- Je maakt je nog kleiner.
- Doe je armen om je heen en bibber van de koude.

Het is lente.

Plots voel je binnen in jou iets groeien. Je bent niet dood.

Er is iets aan het gebeuren. Je groeit binnenin. Het lijkt alsof je gaat barsten.

Je breekt uit. Je begint te groeien. Je groeit steeds verder naar boven toe. De aarde om je heen wordt lossen. Het wordt ook warmer. Je voelt de zon schijnen op de aarde boven je.

Je wilt graag naar de zon toe. Je groeit omhoog, naar de warmte.

Je wilt altijd maar hoger. Je duwt jezelf omhoog in de aarde.

Je groeit verder en breekt door de aarde heen.

Doe dat even na met je handen. Je steekt je handen beetje bij beetje in de lucht.

Je duwt je handen beetje bij beetje in de lucht.

Je groeit steeds verder, naar de zon toe. Je zal iets worden. Je weet nog niet zo goed wat en hoe. Wat wil je worden? Wie wil je zijn? Hoe wil je groeien? Wie wil er allemaal een boom worden? Zullen we verder groeien tot een grote boom?

We komen meer en meer rechtop zitten en onze handen gaan naar boven, naar het licht.

Het is zomer. Je groeit verder. Je bent eerst nog heel dun en helemaal nog niet sterk. Maar je groeit verder en er komen steeds meer takjes bij. Uit elk takje groeien nog meer takjes en blaadjes en ons boompje wordt groter en groter.

Strek je armen langzaam en laat ook je vingers opengaan.

Het eerste jaar ben je nog niet erg groot, maar je blijft de daaropvolgende jaren groeien, zodat je steeds sterker en groter wordt.

We gaan rechtstaan en steken onze armen hoog en wijd uit elkaar.

Kijk eens wat voor grote boom je bent geworden. Kijk eens naar al die andere, prachtige bomen om je heen. Laat hen zien hoe groot en mooi jouw boom geworden is.

Doe je ogen open. Bewonder jezelf als boom en ook de bomen rondom jou.

Uit de Handleiding Spoor ZeS 2017 – Mani ni taba pg. 39

Net als de boom zijn we verbonden met de wereld om ons heen en samen kunnen we het leven mooier en vol betekenis maken. Hoe?

Wortels

Als we kijken naar de wortels van de bomen:

Stel je voor dat je onder de grond kunt kijken. Daar zie je de wortels van bomen die zich uitstrekken en elkaar aanraken. Deze wortels zijn sterk verbonden en helpen elkaar om water en voedingsstoffen te vinden. Ze delen wat ze hebben, zodat alle bomen in het bos kunnen groeien en gezond blijven.

Net zoals de wortels van bomen, zijn wij mensen ook met elkaar verbonden. We hebben familie, vrienden en mensen om ons heen die ons helpen en steunen. Als we samenwerken en voor elkaar zorgen, kunnen we allemaal sterker worden, net zoals de bomen in het bos.

Deze verbindingen maken ons leven rijker en mooier. Ze laten ons zien dat we nooit alleen zijn, zelfs niet in moeilijke tijden. Door samen te werken en te delen, kunnen we groeien en bloeien, net zoals de bomen met hun sterke wortels onder de grond.

Verbinding met het verhaal: Gloria

Ken je Gloria nog?

In Burkina Faso leeft zij vandaag haar leven.

En ook zij is verbonden met haar familie, met haar vrienden, met haar moestuin en mangoboom, met de natuur.

En wat mochten we ontdekken dankzij haar verhaal:

Waar jij je mee verbonden voelt, daar wil je ook zorg voor dragen.

Gloria doet dit met kleine daden, zoals zorgdragen voor haar haar baby-zusje, haar mangoboom, haar moestuin.

Maar ze durft zelfs groots te dromen en neemt de zorg voor de natuur heel serieus.

Gloria merkt op dat hoe meer mensen voor de aarde zorgen, hoe beter dat is; voor henzelf en voor de aarde. De natuur heeft immers een krachtige werking op de gezondheid van mensen.

Gloria laat ons voelen hoe belangrijk verbondenheid is en hoe we dit kunnen waarmaken in onze zorg voor de mens en voor de natuur. Wereldwijd.

Ritueel

Laten wij hier samen verbondenheid vieren.

Laten we ons in een gebaar / ritueel met elkaar verbinden met onze armen, die zich uitstrekken als wortels.

Kruis jouw armen voor jouw lichaam en geef de persoon naast jou de hand.

Enkele kinderen (lezers) komen naar voor en geven het voorbeeld.

Het zijn leerlingen over de klassen heen (indien het een schoolviering is). Want we hopen en geloven niet alleen in verbondenheid in de klas, maar ook in onze school.

Jouw juf of meester zal deze verbinding komen “zegenen” met de frisse, krachtige wind. Zij blaast over jullie armen die als wortels zijn, stevig verbonden en elkaar niet snel loslaten.

Kind 1

Wij geloven in wortels van **vertrouwen**.

Dat we geloven dat iedereen het goede wil en zich hiervoor inzet.

Kind 2

Wij geloven in wortels van **tevredenheid**.

Dat iedereen zich goed voelt en erbij hoort.

Kind 3

Wij geloven in wortels van **verbinding**.

Dat we vriendelijk zijn in de omgang met iedereen en elkaar helpen.

Kind 4

Wij geloven in wortels van **geduld**.

Dat we naar elkaar luisteren en elkaar aanmoedigen.

Kind 5

Wij geloven in wortels van **verdraagzaamheid**.

Dat we elkaar voldoende ruimte en kansen geven.

Kind 6

Wij geloven in wortels van **respect**.

Dat iedereen zichzelf mag zijn en we elkaar waarderen.

Kind 7

Wij geloven in voor wortels van **beleefdheid**.

Dat we op een correcte manier onze mening geven.

Goede God, geef deze wortels flink wat energie en kracht om te groeien.

Zo kunnen we het leven mooier maken voor elk van ons.

Lied:

<https://www.youtube.com/watch?v=gokG7nDTkDM>

OF:

<https://www.youtube.com/watch?v=eyCt6kw9YOk>

Stam

Als we kijken naar de stam van de bomen:

Stel je een boom voor. De stam is stevig en sterk, en draagt de takken, bladeren en vruchten. Zonder de stam zou de boom niet kunnen staan. De stam geeft de boom steun en zorgt ervoor dat voedingsstoffen van de wortels naar de bladeren kunnen stromen. Het is de ruggengraat van de boom, die alles bij elkaar houdt en ondersteunt.

In ons leven hebben wij ook zulke stammen nodig. Dit zijn de mensen die ons steunen en ons helpen groeien. Ze zijn er voor ons in moeilijke tijden en vieren met ons in goede tijden. Deze mensen kunnen familieleden, vrienden, leraren of andere belangrijke personen zijn. Ze geven ons kracht en stabiliteit, net zoals de stam dat doet voor de boom.

Jezus was ook als zo'n stam voor velen. Hij gaf mensen hoop, liefde en steun. Hij leerde ons om voor elkaar te zorgen en elkaar te helpen. Kunnen wij iets van zijn voorbeeld volgen en ook als een stam zijn voor anderen en hen helpen groeien en bloeien?

Net zoals de stam van een boom essentieel is voor zijn leven, zijn de mensen die ons steunen belangrijk voor ons leven. Samen kunnen we sterk staan en elkaar helpen om te groeien en te bloeien.

Bladeren

Als we kijken naar de bladeren van de bomen:

Soms verliezen we **bladeren**, maar in de lente komen er nieuwe.

Als we zeggen "soms verliezen we bladeren," bedoelen we dat er momenten in ons leven zijn waarin we dingen kwijtraken of moeilijke tijden doormaken.

Net zoals een boom zijn bladeren verliest in de herfst, kunnen wij ook dingen verliezen, zoals een vriend, een huisdier, of iets dat we heel leuk vinden.

Maar net zoals de boom in de lente weer nieuwe bladeren krijgt, kunnen wij ook weer nieuwe dingen vinden en groeien. Het is een manier om te zeggen dat zelfs als we iets verliezen, er altijd nieuwe kansen en mooie momenten zullen komen.

Elke dag is een kans om te groeien en te bloeien.

Ritueel (bij klas- of schoolviering)

Op een (papieren) boomblad iets schrijven en

- in de bomen hangen (die eventueel gemaakt zijn in de klas tijdens de vasten)

Hoog: op welke nieuwe kansen en mooie momenten hoop je?

Laag: iets dat je wilt loslaten "wat wil jij loslaten?"

- aan een koord hangen (nieuwe kansen/mooie momenten) en in de godsdiensthoek leggen (loslaten)

Of:

Ritueel: (bij bomentocht)

Kies een boom en wijs hem aan.

Stel dat deze boom een persoon voorstelt die iets of iemand belangrijks is kwijtgeraakt. Hij heeft moeten loslaten, willen of niet. Dat is een moeilijke tijd. Wat zou je tegen die persoon willen zeggen? Wat zou je willen of kunnen doen?

Kies een andere naburige boom en wijs hem aan.

Stel dat deze boom een persoon voorstelt die wil groeien en bloeien. Er komen nieuwe kansen en mogelijkheden.

Wat zou je tegen die persoon willen zeggen? Wat zou je willen of kunnen doen?

Of:

Ritueel

Elke dag is een kans om te groeien en te bloeien.

Daar kunnen we alleen maar dankbaar voor zijn.

En we zingen dan ook samen het lied van Ingeborg "Gratitude – Dankbaarheid".

Sta maar recht en doe maar mee met de gebaren.

<https://www.youtube.com/watch?v=PGY-ciulA9Y>

<https://www.youtube.com/watch?v=JPT-zQn84eY>

Vruchten

**Gloria is een changemaker. Zij maakt het verschil.
Maar: ze doet het niet alleen.**

Als we terugdenken aan Gloria zien we ook dat Gloria zelf niet spontaan aan haar moestuintje thuis is begonnen. Het is dankzij de ideeën die ze op school opdeed dat ze ook thuis verder werkt, samen met haar broers en zussen. Ze zorgt goed voor haar eigen mangoboom. Als Gloria het alleen zou moeten doen, zou ze misschien opgeven om dagelijks voor de moestuin te zorgen, maar samen met haar gezin houdt ze vol.

Samen oogsten ze succes.

Samen oogsten WIJ succes.

En in de campagne "Samen oogsten we succes" wil Broederlijk Delen oproepen tot een duurzame manier van aan landbouw doen waarbij men zorg draagt voor mens en natuur.

Daar wordt de natuur en de mens alleen maar beter van.

Dat we dit idee samen blijven delen.

Campagnelied

Je kan het lied en de partituur downloaden via **webshop.broederlijkdelen.be**.

Refrein

Hé jij, strijd met mij

Een mooie wereld eisen wij

Hé (hé!), zij aan zij

Tot iedereen mee is, zingen wij!

Strofe 1

Wat heb je nodig om te leven?

Wat maakt je blij? Wat vult je hart?

De zon, mijn mama, een pannenkoek!

Voor ieder kind een goede start

Strofe 2

Een mooie wereld, een fijn gevoel

Dat willen we voor iedereen

Samen gaan we aan het werk
Want niemand kan het alleen!

Strofe 3

Het is tijd, laat van je horen
Kom mee op straat, roep met ons mee
Geef jij ook het goede voorbeeld
Dan zijn we toch al met twee!

G.O.D.: Grote onuitsprekelijke dimensie in de bomen

Stel je een boom voor als een bijzondere brug. De wortels van de boom groeien diep in de aarde, net als onze voeten stevig op de grond staan. De takken en bladeren reiken hoog naar de hemel, alsof ze de sterren willen aanraken.

Dus, een boom verbindt de aarde en de hemel met elkaar.

Een verhaal:

Een klein meisje wandelt met haar broer door het bos.
Er is wind.
'Kijk' zegt het kleine meisje, 'God is in de bomen'.
'Hoe bedoel je?' vraagt haar broer.
'God is in de bomen, want ze bewegen.'
'O', zegt haar broer aarzelend,
'is God dan ook in het water?'
'Ja', huppelt het meisje verder, 'als er beweging in zit,
zoals in de zee bijvoorbeeld.'
'En in de mensen? Is God ook in de mensen?'
Het meisje denkt even na...
'Ja, ook in de mensen, maar alleen als ze bewegen.'

-Bron: onbekend-

Lied: Waar is God?

<https://www.youtube.com/watch?v=U4JEJw1PkLo>

Ook al reis ik naar het verste land
daar is God
ook al vlieg ik naar de hoogste ster
daar is God

ook al zink ik in de diepste zee
daar is God
ook al dwaal ik door de zwartste nacht
daar is God

God kent je als je tandenpoetst
en dan gekke bekken trekt
God kent je als je plassen moet
terwijl je keihard liedjes rapt
en als je op je kamer bent
en speelt op je luchtgitaar
ook dan is God het die je kent
Hij lacht, en Hij vindt niets te raar

Ook al juich ik in een stadion
daar is God
ook al huil ik helemaal alleen
daar is God
al voordat ik geboren was
daar is God
en als ik later overlijd
daar is God

God kent je als...

Ook al voel ik heel lang niets van Hem
daar is God
ook al zeg ik dat Hij niet bestaat
daar is God
ook al ben ik superboos op Hem
daar is God
ook al raak ik ooit dit liedje kwijt
daar is God

God kent je als...

Tekst: Reinier Sonneveld, Muziek: Bas van Nienes, Jeroen van der Werken
© 2016 Reinier Sonneveld, Bas van Nienes, Jeroen van der Werken

Ritueel:

Geloof jij dat we iets van God in bewegende mensen kunnen vinden?

Wil jij zo'n mens in beweging zijn en blijven?

We doen opnieuw een ritueel met wind, met blazen.

De wind zet bomen in beweging. Aan het einde van deze viering willen we elkaar in beweging brengen. We blazen wind over onze armen, de wortels waarmee we met elkaar verbonden zijn.

Al blazend naar elkaar toe mogen jullie elkaar zo zegenen en goeds toeblazen.

We blazen ook Gloria en haar omgeving goeds toe.

We blazen de wereld goeds toe.

En straks als je thuiskomt, blaas dan gerust nog wat goeds toe naar mensen in jouw buurt en zet mensen in beweging. Want: samen kunnen we het leven mooier maken en vol betekenis.

Samen oogsten we succes!